

ЗВІТ

Аудиторської палати України про стан аудиторської діяльності в Україні за 2009 рік

З метою виконання статті 12 Закону України „Про аудиторську діяльність” подаємо Кабінету Міністрів України Звіт Аудиторської палати України про стан аудиторської діяльності в Україні за 2009 рік.

Представлений Звіт містить основні результати діяльності Аудиторської палати України за 2009 рік, аналіз стану та динаміки ринку аудиторських послуг.

*Голова Аудиторської палати України
Нестеренко І.І.*

ЗМІСТ

Вступ.	3
Правове поле аудиту в Україні.	4
Нормативно-методологічне забезпечення аудиту.	7
Кадрове забезпечення аудиту.	9
Особливості діяльності у 2009 році.	10
Аналіз стану та динаміки ринку аудиторських послуг.	17
Проблемні питання в організації роботи Аудиторської палати України.	32
Додатки.	34

Вступ

З переходом України до ринкової економіки з'явилися незалежні від держави різні види суб'єктів підприємницької діяльності - приватні, колективні, спільні, командитні, акціонерні товариства та інші. Підприємницька діяльність отримала можливість широкого пошуку самих ефективних результатів діяльності, нестандартних підходів, пов'язаних з підвищеним ризиком, потребою надійної достовірної фінансової інформації для оперативного прийняття рішень.

Функціонування ринкової економіки в Україні обумовило необхідність створення якісно нової системи управління та адекватної системи фінансової звітності, високого ступеню її достовірності. Достовірна фінансова інформація є суттєвим елементом для успішного функціонування ринкової економіки в будь-якій країні.

Висока якість фінансової звітності залежить від високої якості стандартів бухгалтерського обліку, нормативів (законоположень) та від належної організації аудиторської діяльності в країні. Офіційно висловлена думка аудитора тільки підсилює надійність фінансової звітності. Чим більш компетентно висловлена думка аудитора, тим більш надійно можна покластись на інформацію, яку містить аудирована фінансова звітність. Від ступеню достовірності показників фінансової звітності та належної організації аудиторської практики суттєво залежить інвестиційна привабливість країни.

Отже, аудит є суттєвим елементом у впровадженні ринкової економіки. В той же час механізм ринку стимулює аудиторський загал проводити перевірки компетентно, чесно, об'єктивно для того, щоб сприяти успішному розвитку економіки країни і аудиторської практики.

Правове поле аудиту в Україні.

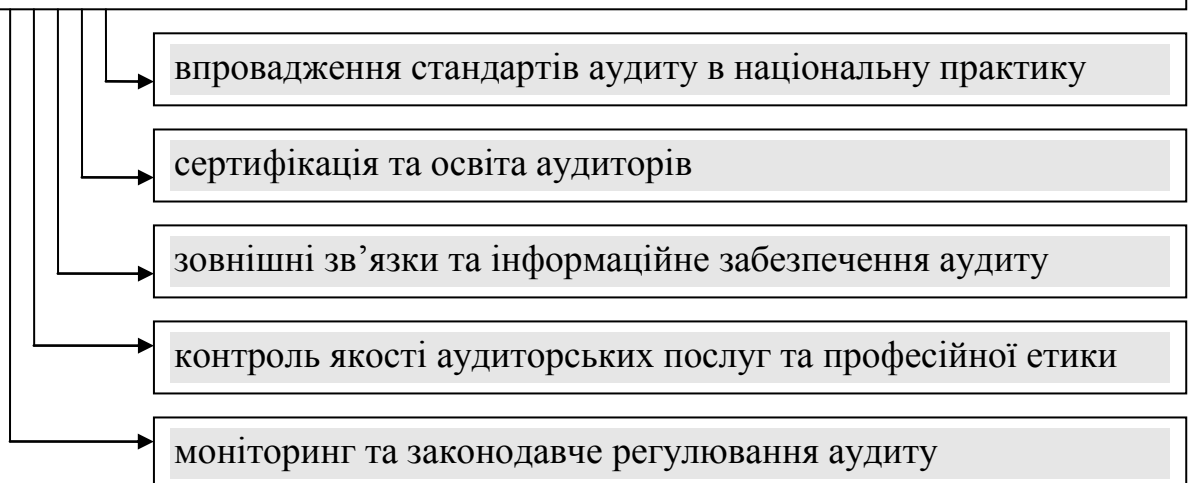
Правові засади організації аудиторської діяльності в Україні були визначені прийнятим 22 квітня 1993 року Законом України "Про аудиторську діяльність" та внесеними змінами, і викладеним в новій редакції від 14 вересня 2006 року.

Відповідно до Закону України "Про аудиторську діяльність" АПУ формується на паритетних засадах шляхом делегування до її складу аудиторів та представників державних органів. Загальна кількість членів АПУ становить двадцять осіб.

- Від державних органів до складу АПУ делегують по одному представнику Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України, Державна податкова адміністрація України, Національний банк України, Державний комітет статистики України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України, Рахункова палата та Головне контрольно-ревізійне управління України.
- Від аудиторів до складу АПУ делегуються в кількості десяти осіб висококваліфіковані аудитори з безперервним стажем аудиторської діяльності не менше п'яти років, представники фахових навчальних закладів та наукових організацій.

Відповідно до Закону України „Про аудиторську діяльність” та Статуту АПУ, виходячи із Плану АПУ на 2009 рік, затвердженого рішенням Аудиторської палати України від 21.05.2009 р. № 202/4, визначено основні напрямки діяльності АПУ у 2009 році.

Основні напрямки діяльності Аудиторської палати України у 2009 році

АПУ здійснює сертифікацію осіб, які мають намір займатися аудиторською діяльністю; затверджує стандарти аудиту; затверджує програми підготовки аудиторів та за погодженням з Національним банком України програми підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків; веде Реєстр аудиторських фірм та аудиторів; здійснює контроль за дотриманням аудиторськими фірмами та аудиторами вимог Закону України "Про аудиторську діяльність", стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів; здійснює заходи із забезпечення незалежності аудиторів при проведенні ними аудиторських перевірок; регулює взаємовідносини між аудиторами (аудиторськими фірмами) в процесі здійснення аудиторської діяльності та у разі необхідності застосовує до них стягнення; здійснює інші повноваження, передбачені Законом України "Про аудиторську діяльність" та Статутом АПУ.

Для виконання своїх функцій відповідно до статті 14 Закону України „Про аудиторську діяльність” АПУ створено комісії із числа членів АПУ, а саме:

- Комісія з сертифікації та освіти аудиторів;
- Комісія зі стандартів та практики аудиту;
- Комісія з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту;
- Комісія з контролю якості та професійної етики;

- Комісія з зовнішніх зв'язків та інформаційного забезпечення аудиту;
- Дисциплінарна комісія.

До роботи в комісіях крім членів АПУ залучаються також експерти – практикуючі аудитори, вчені профільних провідних навчальних закладів та наукових організацій. Члени АПУ, за винятком Голови АПУ, виконують свої обов'язки на громадських засадах.

З метою впровадження в аудиторську практику документів, затверджених АПУ по методологічному і нормативному забезпеченню аудиту в Україні, популяризації аудиторської діяльності, сприянню розвитку аудиту у регіоні на базі адміністративно-територіальних одиниць створені Регіональні відділення АПУ на правах уповноважених представництв АПУ.

Аудиторські фірми та аудитори, які зареєстровані як фізичні особи-підприємці, мають право на здійснення аудиторської діяльності лише після включення їх до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів. Станом на **1 червня 2010 р.** до Реєстру включено **1497** аудиторських фірми та **791** аудиторів-підприємців.

Нормативно-методологічне забезпечення аудиту

З перших років становлення аудиту в Україні Аудиторська палата України організувала розробку і затвердження Національних стандартів аудиту з використанням основних положень стандартів аудиту Міжнародної федерації дипломованих бухгалтерів і в грудні 1998 року затвердила Національні стандарти аудиту в Україні та Кодекс професійної етики аудиторів (протокол № 73).

В 2001 році за допомогою USAID Аудиторська палата України здійснила підготовку двох груп, разом 60 викладачів з питань впровадження в аудиторську практику Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики і одночасно підписала з IFAC Меморандум про переклад на українську мову Міжнародних стандартів аудиту і видання тиражем 3000 екземплярів (від 1 березня 2001 року).

За участі підготовлених викладачів в Україні було створено 9 регіональних тренінг-центрів, в яких проведена підготовка аудиторів до проведення аудиту за міжнародними стандартами аудиту. Крім того, в областях проведено низку науково-практичних семінарів, конференцій та круглих столів з актуальних питань дотримання рекомендацій МСА при проведенні аудиту.

18 квітня 2003 року Аудиторська палата України прийняла рішення „Про порядок застосування в Україні Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів”:

„Прийняти Стандарти аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів в якості Національних стандартів аудиту.

Прийняти Стандарти аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів в якості Національних стандартів аудиту підлягають обов'язковому застосуванню суб'єктами аудиторської діяльності до річної фінансової звітності за 2003 рік”.

З тим, що Міжнародна федерація бухгалтерів регулярно вносить зміни і уточнення в МСА, Аудиторська палата України переукладає з IFAC

договори, перекладає і видає МСА в новій редакції (від 13 березня 2003 року, 27 квітня 2004 року, 20 липня 2006 року та 3 вересня 2007 року та 13 квітня 2010 року).

Переклад і видання МСА IFAC на українську мову здійснювались з дотриманням вимог меморандумів та прийнятого IFAC порядку перекладу і видання МСА за фіксацією на кожному примірнику авторського права IFAC. Один екземпляр МСА на українській мові вислався на адресу IFAC.

Кадрове забезпечення аудиту

На аудитора покладена відповідальність за надані висновки стосовно ступеню достовірності проаудированої фінансової звітності перед багатьма зацікавленими сторонами: власниками, керівництвом підприємства, державою, акціонерами, інвесторами та іншими учасниками фінансово-господарської діяльності. Необхідність принципово дотримуватись етичних і технічних норм професії аудитора визначена Законом України "Про аудиторську діяльність", Процесуальним кодексом України та прийнятими в якості національних стандартів аудиту Міжнародними стандартами аудиту.

Виходячи з надто серйозних вимог до аудиторської професії (практики) Аудиторська палата України приділяє особливу увагу питаннями підготовки і сертифікації аудиторів та постійному підтриманню їх професійних знань на належному рівні.

Починаючи з 1993 року Аудиторською палатою України сертифіковано в Україні біля 6,5 тисяч аудиторів. З 2002 року за рекомендацією Світового банку на виконання Плану організаційних заходів по впровадженню дій Кабінету Міністрів України щодо вдосконалення фінансового контролю України, затвердженого Кабінетом Міністрів України 14 листопада 2001 року, Аудиторською палатою України було запроваджено письмове складання кваліфікаційного іспиту з сертифікації аудиторів в два етапи, а для підготовки тестів і ситуаційних задач, адміністрування проведення іспиту, кодування екзаменаційних робіт, перевірки і оцінки екзаменаційних робіт та

їх розкодування створюються окремі незалежні робочі групи з широким залученням практикуючих аудиторів, викладачів та вчених фахових навчальних закладів і наукових організацій. Всі етапи супроводжуються окремими робочими групами аудиторів з дотриманням високого рівня конфіденційності та забезпечення рівних умов складання кваліфікаційного іспиту кандидатами на отримання сертифікату аудитора.

Представники Світового банку перевірили запроваджену Аудиторською палатою України нову систему сертифікації аудиторів і відмітили повне виконання їхніх рекомендацій з цього питання та відповідних позицій Плану Кабінету Міністрів України.

23 квітня 2002 році Аудиторська палата України прийняла рішення про постійне удосконалення професійних знань аудиторів України. Постійне удосконалення професійних знань є обов'язковою умовою для продовження чинності сертифікату аудитора та його перебування в Реєстрі аудиторських фірм та аудиторів АПУ. Удосконалення професійних знань практикуючих аудиторів здійснюється за затвердженими АПУ актуальними програмами, які охоплюють як вивчення передового досвіду практики аудиту, так і ознайомлення зі змінами законодавства України, яке за останні роки дуже часто міняється.

Протягом 2009 року удосконалення професійних знань практикуючих аудиторів проводилось за наступними програмами:

- Методика складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;
- Організація внутрішнього контролю якості професійних послуг;
- Оцінка ризиків та відповідь на оцінені ризики в практиці аудиту;
- Законодавство та практика аудиту фінансової звітності емітентів цінних паперів;
- Фінансовий аналіз в аудиторській практиці;
- Аудит фінансової звітності суб'єктів інвестиційної діяльності;
- Особливості аудиту податкової звітності;

- Завдання з аудиту спеціального призначення. Методика проведення та особливості складання аудиторського висновку;
- Актуальні питання застосування Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики.

Крім того, для підвищення професійної майстерності аудиторів регулярно проводяться науково-практичні конференції, круглі столи, ділові ігри, контрольні тестування та інші заходи навчального характеру.

Особливості діяльності у 2009 році

З питань сертифікації та освіти аудиторів

На виконання Плану організаційних заходів по впровадженню плану дій Кабінету Міністрів України щодо вдосконалення системи фінансового контролю України, затвердженого Кабінетом Міністрів України 14 листопада 2001 року, АПУ започаткувала з 2002 року щорічне удосконалення професійних знань аудиторів і запровадила в Україні міжнародний досвід в процесі сертифікації аудиторів.

З 1993 року АПУ всього сертифіковано **6 539** аудиторів. Згідно з Законом України "Про аудиторську діяльність" термін чинності сертифіката не може перевищувати п'яти років. Станом на **22 червня 2010 року** чинний сертифікат аудитора України мають **3 053** особи.

Нижче наведено показники сертифікації та підвищення кваліфікації аудиторів за 2008 та 2009 роки:

	2008 рік	2009 рік
Допущені до складання кваліфікаційного іспиту на отримання сертифіката аудитора	281 особа	229 осіб
Успішно склали перший етап іспиту на отримання сертифіката аудитора	178 осіб	147 осіб
Успішно склали другий етап іспиту на отримання сертифіката аудитора та отримали сертифікат аудитора	134 особи	130 осіб

Пройшли постійне удосконалення професійних знань аудиторів	2 909 осіб	2 585 осіб
Починаючи з 1993 року всього сертифіковано аудиторів	6 539 осіб – станом на 31.12.2009	

З питань зовнішніх зв'язків та інформаційного забезпечення аудиту

Комісія АПУ з зовнішніх зв'язків та інформаційного забезпечення аудиту у 2009 році забезпечувала співпрацю Аудиторської палати України у 2009 році з Державною комісією з регулювання ринку фінансових послуг, Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національним банком України з питань регулювання аудиту відповідних суб'єктів господарювання.

Інформація про діяльність Аудиторської палати України з прийнятих нею рішень, а також з інших питань про стан та розвиток аудиту в Україні, які є компетенцією АПУ висвітлювалась в журналі «Аудитор України». Забезпечення організаційної та інформаційної підтримки веб-сайту АПУ здійснювала Комісія АПУ з зовнішніх зв'язків та інформаційного забезпечення аудиту у 2009 році. Зазначеною Комісією залучались аудитори та інші фахівці до надання інформації для розміщення на веб-сайті АПУ за структурою і тематикою розділів, затвердженою АПУ.

Аудиторська палата України приймала участь у роботі громадських організацій з питань аудиту, а також участь у роботі урядових і неурядових комісій, у проведенні конференцій, виставок, круглих столів, з питань регулювання аудиту. Оприлюднена інформація про стан аудиторського ринку на підставі аналізу звітів аудиторських фірм (аудиторів) про виконані роботи (надані послуги) за 2008 рік (форма № 1-аудит).

Продовжилась у 2009 році робота по збору та обробці інформації щодо бази даних суб'єктів аудиторської діяльності та розсилка інформації з питань регулювання та контролю аудиторської діяльності. Зазначена робота забезпечувалась Комісією АПУ з зовнішніх зв'язків та інформаційного

забезпечення аудиту за рахунок здійснення автоматизації процесу збору інформації на сайті АПУ, крім того – шляхом прямого отримання такої інформації від суб'єктів аудита та внесення такої інформації до бази даних.

З питань контролю якості аудиторських послуг та професійної етики

Прийнятим Законом України "Про аудиторську діяльність" 14 вересня 2006 року № 140-Vв новій редакції до повноважень Аудиторської палати України було додано:

- здійснює заходи із забезпечення незалежності аудиторів при проведенні ними аудиторських перевірок та організації контролю за якістю аудиторських послуг.

Незалежність в роботі аудитора проявляється в тому, що його висновок стосовно фінансової звітності має бути захищений від різного роду впливу клієнта, інвестора, регуляторного органу, податкових служб та інших зовнішніх факторів. Це можливе тільки за обставин, коли аудитор діє чесно і об'єктивно, коли його висновок є правдивим і достовірним, обґрунтованим і неупередженим по відношенню до клієнта, інвестора чи іншої зацікавленої сторони.

Для забезпечення виконання додаткових повноважень в 2007 році при АПУ створено Комітет з контролю за аудиторською діяльністю, створений АПУ для здійснення покладених на неї Законом України "Про аудиторську діяльність" повноважень щодо організації контролю за аудиторською діяльністю.

Здійснення контролю за дотриманням аудиторськими фірмами та аудиторами вимог Закону України „Про аудиторську діяльність”, стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів є одним з найважливіших повноважень АПУ. Контрольні функції, визначені Законом, здійснює Комітет з контролю за якістю аудиторських послуг (далі за текстом – Комітет).

Діяльність Комітету фінансується за рахунок залишку коштів АПУ, тому штат Комітету на даний час надто обмежений.

Протягом 2009 року в Комітеті працювало 3 спеціаліста. Станом на поточний момент штатним розкладом АПУ передбачена чисельність Комітету в кількості 5 одиниць. Для участі у роботі Комітету також залучаються висококваліфіковані практикуючі аудитори. Але можливості залучення практикуючих аудиторів на здійснення перевірок також обмежено через відсутності джерела фінансування на виконання цих повноважень (в кінці звіту внесено пропозиції для вирішення цього питання).

Тому зараз плануються проведення додаткового навчання для залучення до роботи з контролю якості додаткових висококваліфікованих фахівців з аудиту.

- В 2009 році співробітниками Комітету фактично було перевірено 76 суб'єктів аудиторської діяльності (далі за текстом – САД).

За результатами здійснених перевірок діяльності аудиторських фірм та аудиторів АПУ було прийнято 25 висновків щодо відповідності та надійності застосованої суб'єктами аудиторської діяльності системи контролю якості. Тобто, тільки кожна третя аудиторська фірма або аудитор, яка перевірялась, успішно пройшли зовнішній контроль якості професійних послуг.

Протягом 2009 року Комісією АПУ з контролю якості та професійної етики за наслідками зовнішніх перевірок контролю якості двічі розглядала матеріали підготовлені Комітетом та затверджувала їх на засіданнях АПУ.

Крім проведення зовнішніх перевірок, співробітники Комітету протягом 2009 року приймали участь в розгляді та перевірці 53 скарг, що надійшли до АПУ стосовно діяльності 35 аудиторських фірм та практикуючих аудиторів.

В дисциплінарній комісії АПУ розглянуті матеріали перевірок аудиторських фірм і прийнято рішення про накладання стягнень на 10 аудиторів.

На сьогодні аудиторські фірми та аудитори України, як і в багатьох зарубіжних країнах знаходяться на етапі розвитку систем контролю за якістю

аудиторських послуг відповідно до прийнятого у 2009 році Міжнародного стандарту контролю якості аудиторських послуг у новій редакції та Положення з національної практики контролю якості аудиторських послуг.

Впровадження систем контролю за якістю аудиторських послуг в аудиторських фірмах та зовнішній контроль за цим процесом зі сторони АПУ дозволить підвищити рівень та якість аудиторських послуг в Україні.

В 2009 року працівники Комітету та Комісії активно працювали над формуванням нормативної бази щодо проведення зовнішніх перевірок. В квітні 2009 року було затверджене Положення про зовнішні перевірки системи контролю якості, створених аудиторськими фірмами та аудиторами відповідно до професійних стандартів, законодавчих і нормативних вимог. Цей нормативний документ було затверджено рішенням АПУ від 23 квітня 2009 року, № 201/3.

З питань моніторингу та законодавчого регулювання аудиту

З 2007 року основні завдання з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту АПУ забезпечує Комісія АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту.

У результаті проаналізованих Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту законопроектів, Аудиторською палатою України направлено листи із зауваженнями та пропозиціями до відповідних Комітетів ВРУ з приводу:

- проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань аудиторської діяльності” №0975, прийнятого 03.06.2008 р. в другому читанні;
- проекту Закону України „Про податкове консультування в Україні” №2745 внесеного 25.06.2009 в новій редакції народним депутатом Ващук К.Т. VI скликання.
- Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту проведено аналіз:

- проекту Закону України № 3062 „Про внесення змін до Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом”;
- проекту Закону України № 4841 „Про саморегулюючі організації”;
- проекту Закону України № 4841-1 „Про фахові саморегулювні і самоврядні об'єднання”;
- проекту Закону України № 4843 „Про національну систему кваліфікації”;
- проекту Закону України № 5375 „Про аудиторську діяльність”.

На підставі пропозицій Комісії АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту АПУ внесено зміни до Положення про Комісію АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту.

У грудні 2009 року АПУ було розпочато роботу щодо розробки змін та доповнень до Закону України „Про аудиторську діяльність” з метою адаптації законодавства у сфері аудиту до європейських норм, зокрема, Директиви 2006/43/GC.

Значний внесок Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту зроблено участю у розробці проекту Методичних рекомендацій аудиторам на випадок залучення їх в якості свідків, експертів або спеціалістів, що мають велике практичне значення для аудиторів та визначають правила поведінки аудиторів у випадку залучення їх до процесуальних дій як свідків, експертів або спеціалістів.

Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту здійснений правовий аналіз проектів:

- Положення про впровадження системи зовнішнього контролю якості професійних аудиторських послуг в Україні із залученням професійних аудиторських об'єднань, який розроблено Комісією АПУ з контролю за аудиторською діяльністю та
- Положення про незалежність аудитора, що розроблено Комісією АПУ зі стандартів та практики аудиту.

У результаті здійсненого правового аналізу Порядку ведення реєстру аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ від 15.06.2009 р. Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту Аудиторською палатою України направлено лист із зауваженнями до Держфінпослуг.

Результатом моніторингу є Реєстр законопроектів, проектів нормативно-правових актів, що впливають на здійснення аудиторської діяльності.

За даними проведеного моніторингу законопроектів Комісією АПУ з моніторингу та законодавчого регулювання аудиту виявлено:

- 5 законопроектів, що впливають на здійснення аудиторської діяльності;
- 29 проектів нормативних актів Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, що впливають на здійснення аудиторської діяльності;
- 8 проектів нормативних актів Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України.

За зазначеними даними моніторингу проводилась робота із аналізу проектів нормативних актів та відповідного реагування шляхом звернення Аудиторською палатою України до відповідних державних органів.

Аналіз стану та динаміки ринку аудиторських послуг

Аудиторські фірми та аудитори-приватні підприємці, що здійснюють аудиторську діяльність в Україні, щорічно протягом десяти років поспіль представляють Аудиторській палаті України звіт про виконані роботи (надані послуги) за формою № 1 – аудит. Починаючи з 19 січня 2007 року повноваження Аудиторської палати України щодо отримання від аудиторських фірм та аудиторів звітів про виконані ними роботи, здійснення їх аналізу та подання до Кабінету Міністрів України узагальненої інформацію про стан аудиторської діяльності в Україні передбачені новою редакцією Закону України «Про аудиторську діяльність».

Станом на 01 січня 2010 року кількість аудиторських фірм та аудиторів, що одноособово надають аудиторські послуги, внесені в Реєстр та зобов'язані надати Аудиторській палаті України звіт за формою №1 аудит, в цілому по Україні складала 2304 суб'єкта. До Аудиторської палати України надійшли звіти про надані в 2009 році послуги від 2 272 суб'єктів аудиторської діяльності, таким чином рівень подання звітів склав 98,6% всіх суб'єктів аудиторської діяльності.

В Україні в 2009 році в сфері надання аудиторських послуг працювало понад 8 200 чоловік. За 2009 рік надано аудиторських послуг на загальну суму 1 280,2 млн. гривень, з них по місту Києву та Київській області – 996,5 млн.грн., по Дніпропетровському регіону – 56,6 млн.грн., по Харківському регіону – 45,7 млн.грн., по Донецькому регіону – 29,5 млн.грн. По іншим регіонам обсяг аудиторських послуг значно менший.

Інформація про загальні обсяги наданих послуг аудиторськими фірмами та аудиторами наведена в таблиці 1.

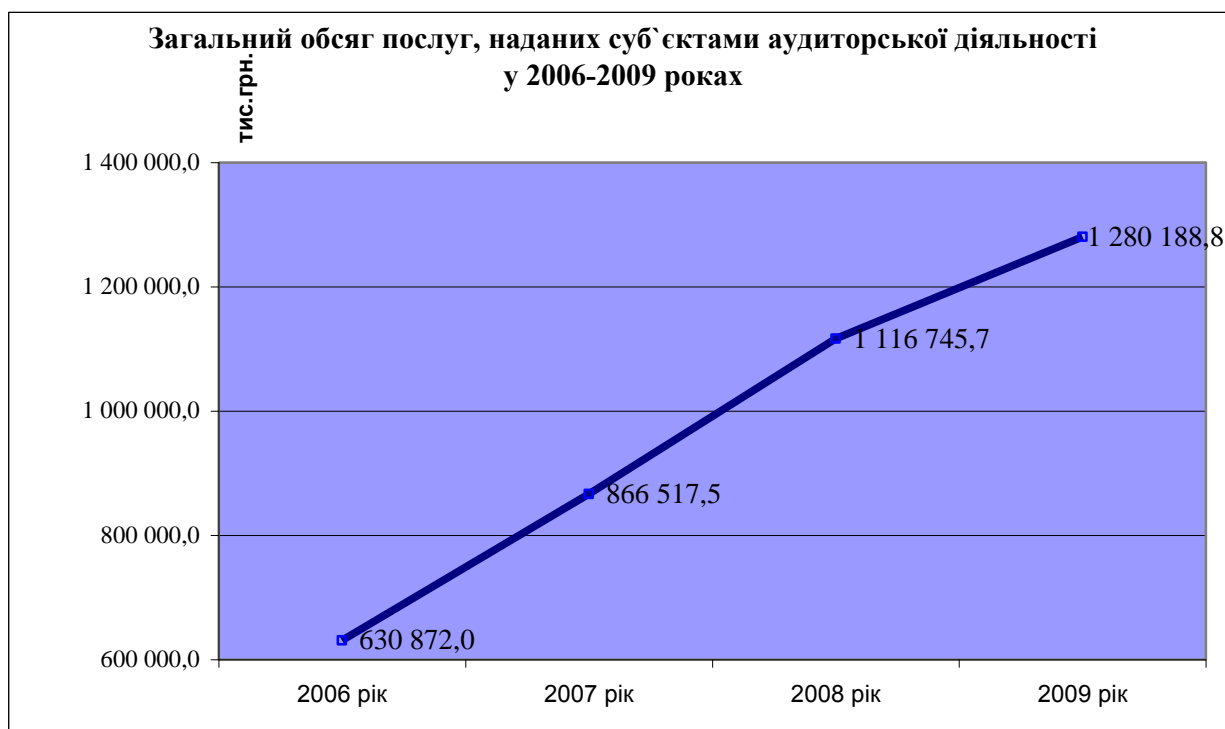
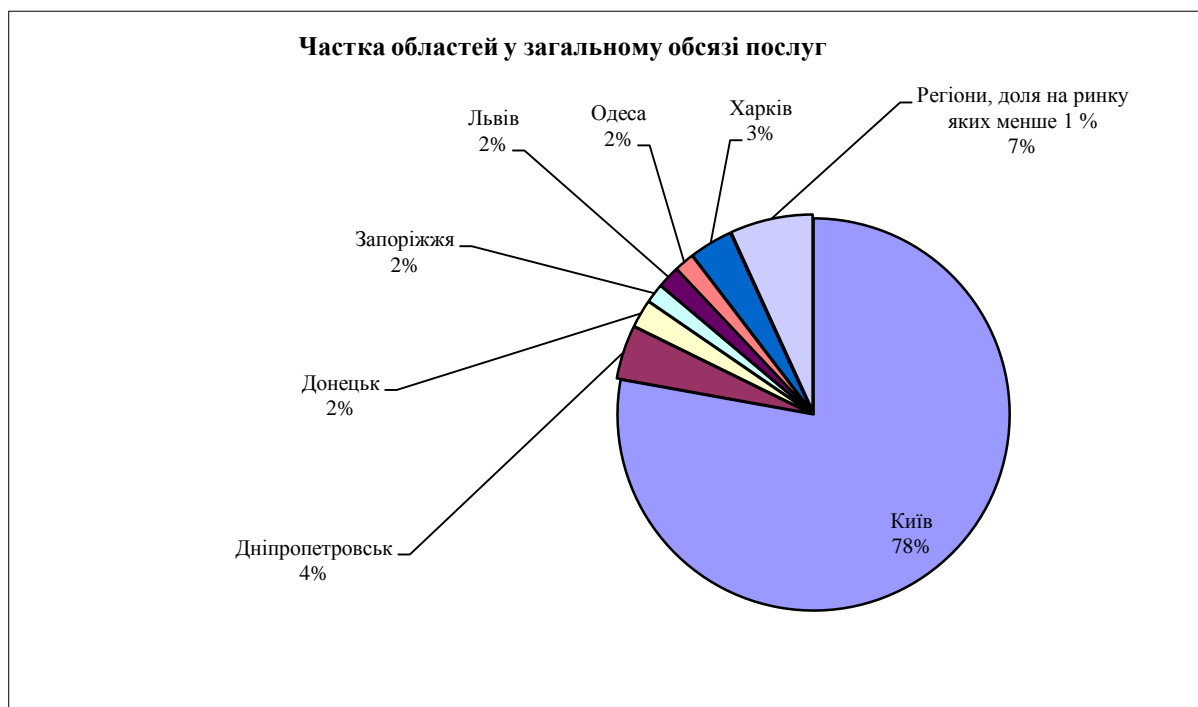
Табл.1

**Загальний обсяг послуг, наданих суб'єктами аудиторської діяльності у
2009 році**

№ пп	Регіон	Кількість наданих звітів АПУ	Кількість замовлень, од.	Фактичний обсяг наданих послуг, тис. грн.	Середня вартість одного замовлення, тис. грн.	Кількість замовлень на 1 суб'єкта, од.	Середній дохід 1 суб'єкта, тис грн.
1	Київ	869	22 414	996 535,8	44,46	25,79	1 146,76
2	АР Крим	53	2 694	7 663,9	2,84	50,83	144,60
3	Севастополь	19	640	3 474,5	5,43	33,68	182,87
4	Вінниця	40	883	5 347,7	6,06	22,08	133,69
5	Дніпропетровськ	138	3 568	56 642,9	15,88	25,86	410,46
6	Донецьк	146	3 940	29 458,3	7,48	26,99	201,77
7	Житомир	30	814	5 020,8	6,17	27,13	167,36
8	Запоріжжя	104	2 275	20 082,1	8,83	21,88	193,10
9	Івано-Франківськ	27	898	3 329,8	3,71	33,26	123,33
10	Кіровоград	19	605	2 247,9	3,72	31,84	118,31
11	Луганськ	46	1 032	5 286,6	5,12	22,43	114,93
12	Луцьк	18	666	2 661,6	4,00	37,00	147,87
13	Львів	85	2 956	23 621,5	7,99	34,78	277,90
14	Миколаїв	52	612	4 980,8	8,14	11,77	95,78
15	Одеса	98	1 841	20 895,3	11,35	18,79	213,22
16	Полтава	71	1 517	7 723,3	5,09	21,37	108,78
17	Рівне	36	890	4 190,3	4,71	24,72	116,40
18	Суми	41	728	5 111,6	7,02	17,76	124,67
19	Тернопіль	14	528	1 660,6	3,15	37,71	118,61
20	Ужгород	24	510	3 617,0	7,09	21,25	150,71
21	Харків	191	6 082	45 683,5	7,51	31,84	239,18
22	Херсон	34	1 199	7 285,0	6,08	35,26	214,26
23	Хмельницький	26	618	3 714,4	6,01	23,77	142,86
24	Черкаси	50	849	6 454,5	7,60	16,98	129,09
25	Чернівці	15	576	3 020,7	5,24	38,40	201,38
26	Чернігів	26	894	4 478,4	5,01	34,38	172,25
Всього по Україні		2 272	60 229	1 280 188,8	21,3	26,5	563,5

Середня вартість одного замовлення по Україні склала 21,3 тис.грн. По регіонах середня вартість замовлення коливається від 2,8 тис.грн. в Автономній Республіці Крим і Житомирі до 6,4 тис.грн. в Запоріжжі. В Києві і Київській області середня вартість одного замовлення становить 44,5 тис.грн.

Середній дохід за звітний рік на одну аудиторську фірму (аудитора) в цілому по Україні складає 298,8 тис.грн. Цей показник коливається від 578 тис.грн. в Києві та області до 61,5 тис.грн. в Сумах. В окремих регіонах: Миколаїв – 67,5 тис.грн., Луганськ – 72,3 тис.грн., Житомир – 88,8 тис.грн.

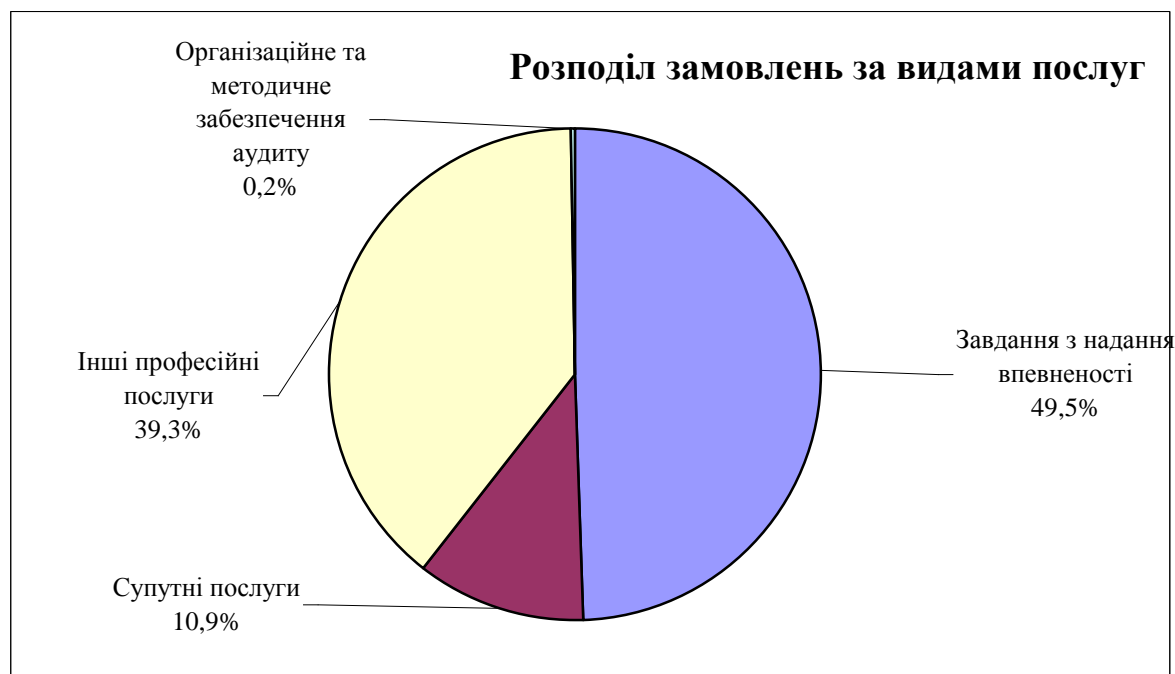
Загальний обсяг наданих послуг у суб'єктів господарювання в порівнянні з 2008 роком по Україні збільшився майже на 15%, порівняно з 2006 року - більш ніж у двічі (таблиця 2).

Табл.2

Загальний обсяг послуг, наданих суб'єктами аудиторської діяльності у 2006-2009 роках

№ пп	Регіон	Фактичний обсяг наданих послуг, тис. грн.			
		2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік
1	Київ	429 036,0	627 473,5	835 043,1	996 535,8
2	АР Крим	6 027,0	6 872,0	7 808,7	7 663,9
3	Севастополь	2 089,0	2 667,2	3 085,5	3 474,5
4	Вінниця	3 448,0	4 179,1	5 512,6	5 347,7
5	Дніпропетровськ	26 534,0	39 189,3	52 522,1	56 642,9
6	Донецьк	29 785,0	29 008,6	35 367,2	29 458,3
7	Житомир	3 020,0	4 727,4	5 626,3	5 020,8
8	Запоріжжя	22 081,0	20 971,7	21 514,6	20 082,1
9	Івано-Франківськ	2 776,0	3 046,0	3 644,8	3 329,8
10	Кіровоград	2 261,0	1 857,8	2 322,1	2 247,9
11	Луганськ	3 907,0	4 559,3	5 775,3	5 286,6
12	Луцьк	1 538,0	1 936,3	2 203,4	2 661,6
13	Львів	14 306,0	19 704,4	22 991,4	23 621,5
14	Миколаїв	4 320,0	5 483,4	5 668,5	4 980,8
15	Одеса	15 411,0	19 774,8	19 032,4	20 895,3
16	Полтава	6 091,0	7 419,2	7 218,4	7 723,3
17	Рівне	3 255,0	3 725,1	4 271,3	4 190,3
18	Суми	2 953,0	3 556,0	4 443,6	5 111,6
19	Тернопіль	1 325,0	1 589,8	1 975,7	1 660,6
20	Ужгород	1 964,0	2 433,5	3 684,3	3 617,0
21	Харків	32 796,0	37 236,0	44 229,2	45 683,5
22	Херсон	5 478,0	5 893,1	6 673,3	7 285,0
23	Хмельницький	2 526,0	2 918,0	3 358,4	3 714,4
24	Черкаси	4 417,0	5 520,1	6 748,7	6 454,5
25	Чернівці	1 243,0	1 901,9	2 260,9	3 020,7
26	Чернігів	2 285,0	2 874,0	3 763,9	4 478,4
Всього по Україні		630 872,0	866 517,5	1 116 745,7	1 280 188,8

Протягом 2009 року суб'єкти аудиторської діяльності надавали весь спектр послуг, який передбачений відповідним переліком, затвердженим Аудиторською палатою України у 2007 році.

Майже 41% (522,3 млн.грн.) з загального обсягу послуг – це послуги з аудиту, які надавали суб'єкти аудиторської діяльності Київського регіону. Це пояснюється тим, що у Києві та Київській області працюють більше 38% аудиторських фірм та аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги. Другий по чисельності Харківський регіон (8,4% від загальної кількості включених до реєстру) по цьому виду послуг має лише 1,3% від загального обсягу послуг. 2,7% від загального обсягу послуг –аудит, який проводили суб'єкти аудиторської діяльності Дніпропетровського регіону (частка у загальній кількості 6%). Більш детально це можна побачити у таблиці 3.

Табл.3

Розподіл замовлень за видами послуг

№ пп	Регіон	Завдання з надання впевненості тис. грн.	Супутні послуги, тис. грн.	Інші професійні послуги, тис. грн.	Забезпечення аудиту, тис. грн.
1	Київ	522 269,3	102 613,2	369 690,5	1 962,8
2	АР Крим	2 647,0	1 096,8	3 887,0	33,1
3	Севастополь	933,3	240,5	2 300,7	
4	Вінниця	1 643,9	593,0	3 110,8	
5	Дніпропетровськ	34 135,8	7 895,8	14 561,0	50,3
6	Донецьк	12 096,9	5 760,6	11 511,8	89,0
7	Житомир	1 208,0	289,9	3 521,9	1,0
8	Запоріжжя	8 110,1	1 868,6	10 039,6	63,8
9	Івано-Франківськ	1 162,9	67,5	2 099,4	
10	Кіровоград	1 315,6	449,5	455,2	27,6
11	Луганськ	1 560,6	620,5	3 105,5	
12	Луцьк	1 013,2	165,6	1 470,8	12,0
13	Львів	6 468,9	4 369,2	12 743,9	39,5
14	Миколаїв	1 117,0	571,8	3 290,0	2,0
15	Одеса	6 341,7	3 000,9	11 461,6	91,1
16	Полтава	2 329,8	845,7	4 514,6	33,2
17	Рівне	1 818,8	44,1	2 327,4	
18	Суми	1 158,8	168,5	3 784,3	
19	Тернопіль	889,2	258,2	510,2	3,0
20	Ужгород	1 197,2	665,3	1 728,0	26,5
21	Харків	17 048,3	4 384,6	24 143,6	107,0
22	Херсон	1 699,6	1 353,8	4 231,6	
23	Хмельницький	1 741,7	813,7	1 159,0	
24	Черкаси	1 736,3	696,1	3 997,6	24,5
25	Чернівці	944,9	184,4	1 889,8	1,6
26	Чернігів	1 542,5	949,0	1 897,5	89,4
Всього по Україні		634 131,3	139 966,8	503 433,3	2 657,4

Досить неоднорідно по Україні розподіляються аудиторські послуги, виконані суб'єктами аудиторської діяльності у 2009 році. У більшості регіонів більшу частку займає обов'язків аудит фінансової звітності, але у Києві, Дніпропетровську та Харкові перевага надається замовленням з ініціативного аудиту фінансової звітності. Дані про обсяги послуг з аудиту у розрізі регіонів наведені у таблиці 4.

Табл.4

Завдання з надання впевненості у розрізі регіонів

№ пп	Регіон	Обов'язковий аудит фінансової звітності, тис. грн.	Ініціативний аудит фінансової звітності, тис. грн.	Огляд історичної фінансової інформації, тис. грн.	Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації, тис. грн.
1	Київ	99 204,0	235 747,2	76 317,4	111 000,7
2	АР Крим	2 076,2	365,4		205,4
3	Севастополь	778,8	148,2		6,3
4	Вінниця	1 109,5	414,0	9,6	110,8
5	Дніпропетровськ	8 273,4	21 939,7	1 255,3	2 667,4
6	Донецьк	7 959,8	1 478,7	114,8	2 543,6
7	Житомир	684,7	156,9		366,4
8	Запоріжжя	6 218,5	1 047,4	8,4	835,8
9	Івано-Франківськ	853,9	235,5		73,5
10	Кіровоград	733,1	486,7		95,8
11	Луганськ	995,2	453,7	1,5	110,2
12	Луцьк	686,2	158,3		168,7
13	Львів	3 069,8	2 520,9	472,8	405,4
14	Миколаїв	791,0	182,1	9,3	134,6
15	Одеса	3 197,5	2 174,0	705,8	264,4
16	Полтава	1 633,8	436,6	14,7	244,7
17	Рівне	1 133,1	607,3	9,0	69,4
18	Суми	840,0	203,4	16,9	98,5
19	Тернопіль	713,6	134,5	15,0	26,1
20	Ужгород	688,0	365,8	67,4	76,0
21	Харків	5 465,8	8 986,0	544,0	2 052,5
22	Херсон	1 154,7	447,2	8,0	89,7
23	Хмельницький	1 139,2	407,4	11,2	183,9
24	Черкаси	1 135,3	374,2	22,0	204,8
25	Чернівці	655,6	250,2	19,2	19,9
26	Чернігів	1 328,0	64,7	24,0	125,8
Всього по Україні		152 518,7	279 786,0	79 646,3	122 180,3

У таблиці 5 наведені дані по відсотковому співвідношенню обов'язкового та ініціативного аудиту фінансової звітності . Розглядається як кількість замовлень з аудиту, так і фактичний обсяг наданих послуг.

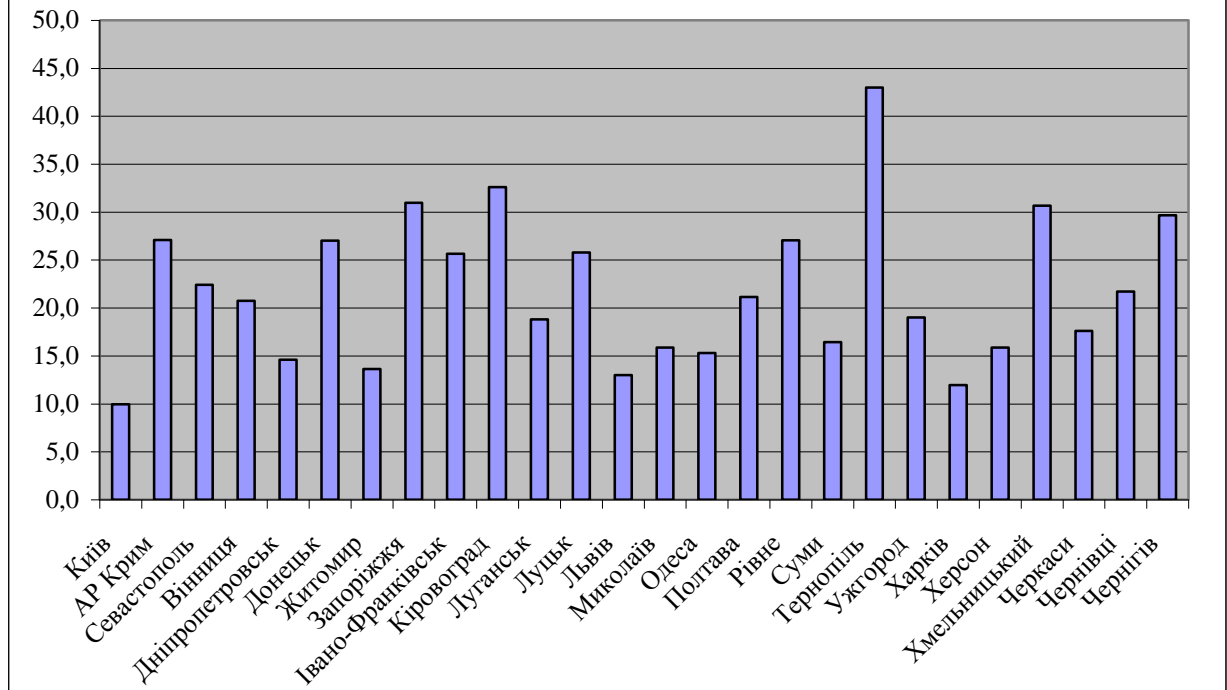
Табл.5

Обов'язковий та ініціативний аудит

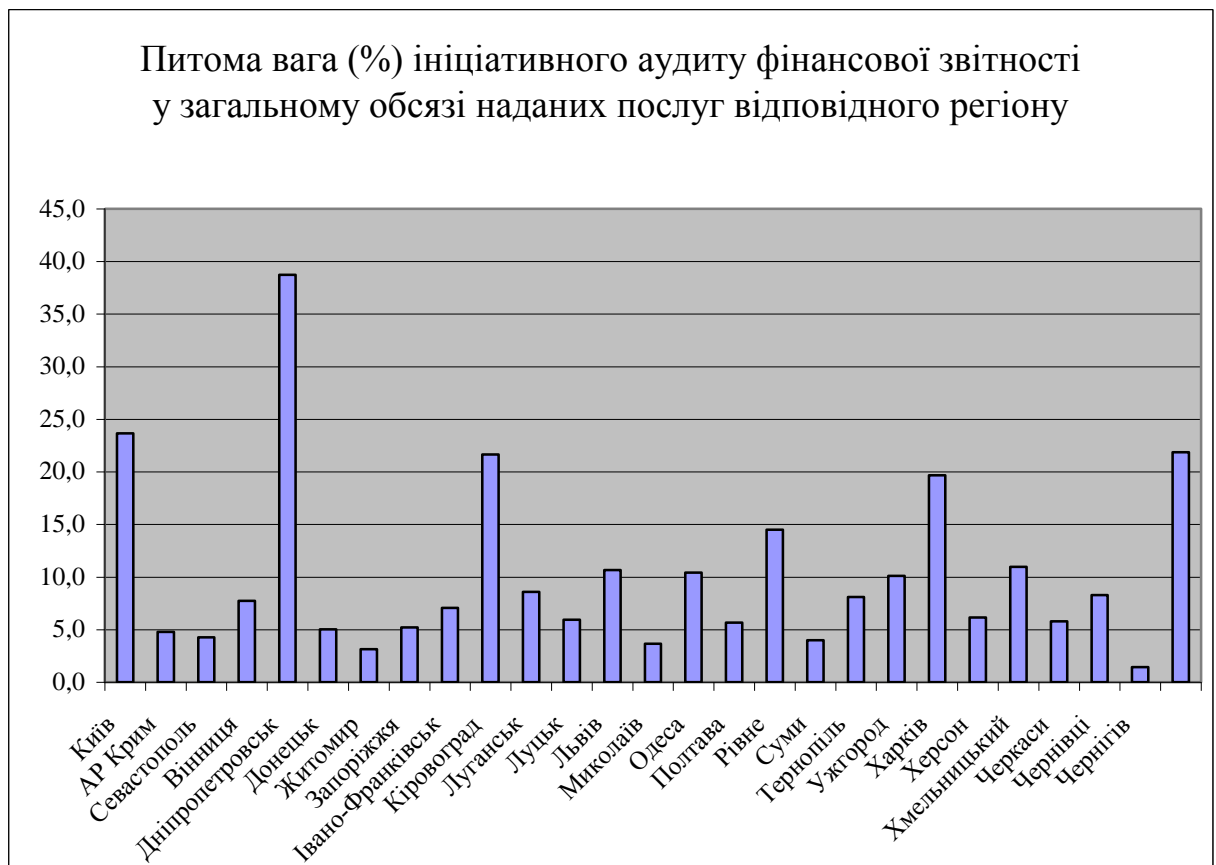
Назва показника	Питома вага (%) обов'язкового аудиту фінансової звітності у загальному обсязі наданих послуг відповідного регіону		Питома вага (%) ініціативного аудиту фінансової звітності у загальному обсязі наданих послуг відповідного регіону	
	Кількість замовлень	Фактичний обсяг наданих послуг	Кількість замовлень	Фактичний обсяг наданих послуг
Київ	24,29	9,95	8,50	23,66
АР Крим	19,86	27,09	2,56	4,77
Севастополь	33,13	22,41	4,38	4,27
Вінниця	38,17	20,75	7,02	7,74
Дніпропетровськ	29,62	14,61	7,71	38,73
Донецьк	29,39	27,02	3,20	5,02
Житомир	34,89	13,64	2,95	3,13
Запоріжжя	28,13	30,97	5,89	5,22
Івано-Франківськ	35,30	25,64	4,68	7,07
Кіровоград	35,87	32,61	11,40	21,65
Луганськ	31,30	18,82	7,85	8,58
Луцьк	38,74	25,78	2,25	5,95
Львів	19,52	13,00	5,45	10,67
Миколаїв	41,99	15,88	3,59	3,66
Одеса	28,90	15,30	5,70	10,40
Полтава	26,70	21,15	5,93	5,65
Рівне	37,64	27,04	9,10	14,49
Суми	27,61	16,43	2,88	3,98
Тернопіль	49,05	42,97	6,63	8,10
Ужгород	40,20	19,02	6,08	10,11
Харків	15,73	11,96	2,65	19,67
Херсон	22,52	15,85	2,17	6,14
Хмельницький	42,39	30,67	5,99	10,97
Черкаси	40,52	17,59	4,48	5,80
Чернівці	39,24	21,70	4,34	8,28
Чернігів	38,14	29,65	1,68	1,44
Всього по Україні	26,49	11,91	6,11	21,86

Питома вага (%) обов'язкового аудиту фінансової звітності у загальному обсязі наданих послуг відповідного регіону

Питома вага (%) ініціативного аудиту фінансової звітності у загальному обсязі наданих послуг відповідного регіону

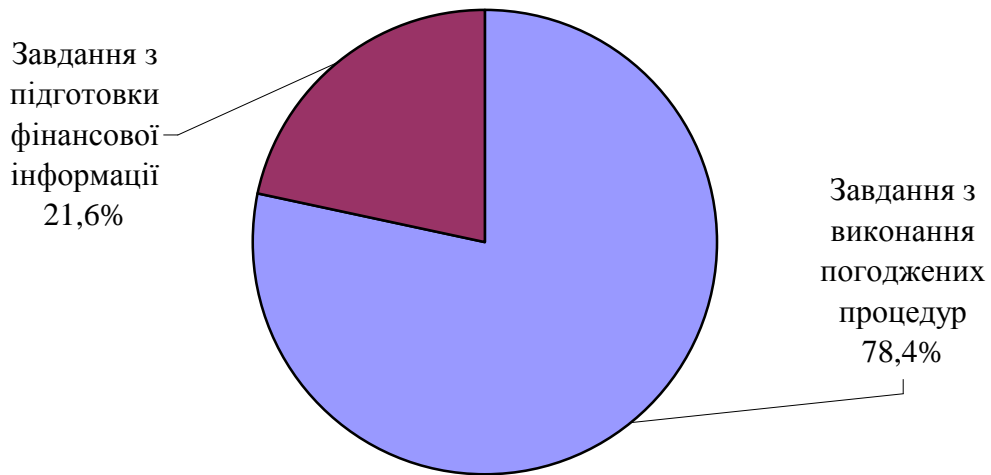
Супутні аудиту послуги розподіляються на завдання з виконання погоджених процедур (8,6% від загального обсягу наданих послуг) та завдання з підготовки фінансової інформації (2,4% від загального обсягу наданих послуг) досить непропорційно. Суб'єкти аудиторської діяльності в окремих регіонах (м. Севастополь, Миколаївський, Тернопільський та Херсонський) взагалі не отримують замовлень і підготовки фінансової інформації. Дані про розподіл об'єму супутніх послуг наведені у таблиці 6.

Табл.6

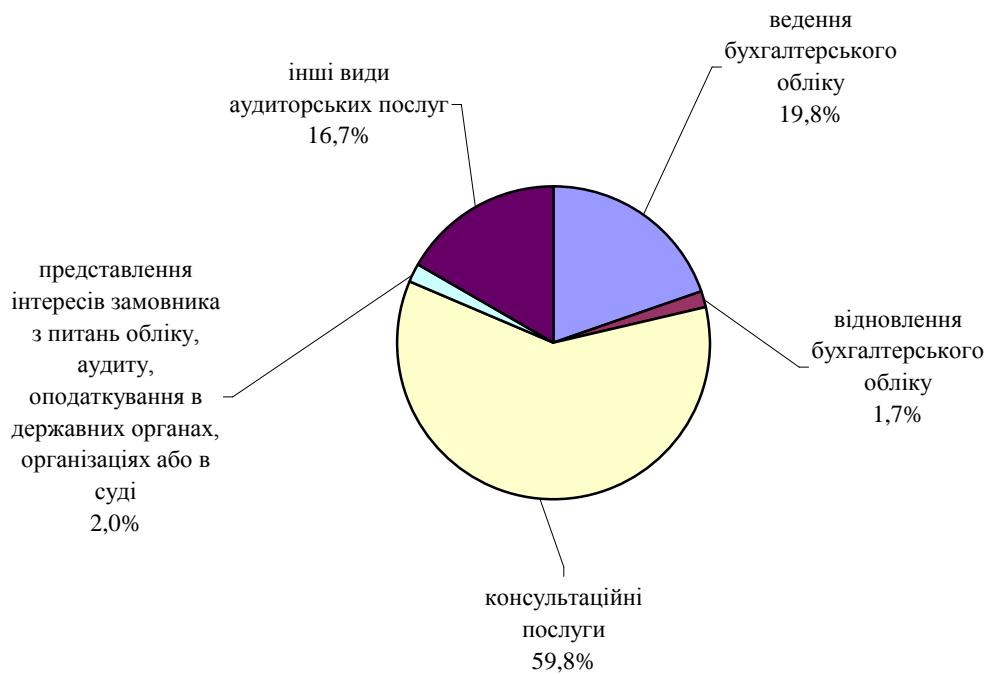
Супутні послуги

№ пп	Регіон	Завдання з виконання погоджених процедур	Завдання з підготовки фінансової інформації
1	Київ	78 987,7	23 625,5
2	АР Крим	1 069,4	27,4
3	Севастополь	240,5	
4	Вінниця	487,0	106,0
5	Дніпропетровськ	3 709,3	4 186,5
6	Донецьк	5 438,1	322,5
7	Житомир	284,3	5,6
8	Запоріжжя	1 720,3	148,3
9	Івано-Франківськ	52,5	15,0
10	Кіровоград	446,5	3,0
11	Луганськ	608,1	12,4
12	Луцьк	163,7	1,9
13	Львів	4 136,5	232,7
14	Миколаїв	571,8	
15	Одеса	2 649,9	351,0
16	Полтава	836,6	9,1
17	Рівне	0,5	43,6
18	Суми	67,4	101,1
19	Тернопіль	258,2	
20	Ужгород	615,7	49,6
21	Харків	3 538,1	846,5
22	Херсон	1 353,8	
23	Хмельницький	802,1	11,6
24	Черкаси	693,1	3,0
25	Чернівці	113,9	70,5
26	Чернігів	845,2	103,8
Всього по Україні		109 690,2	30 276,6

Супутні послуги

Інші професійні послуги

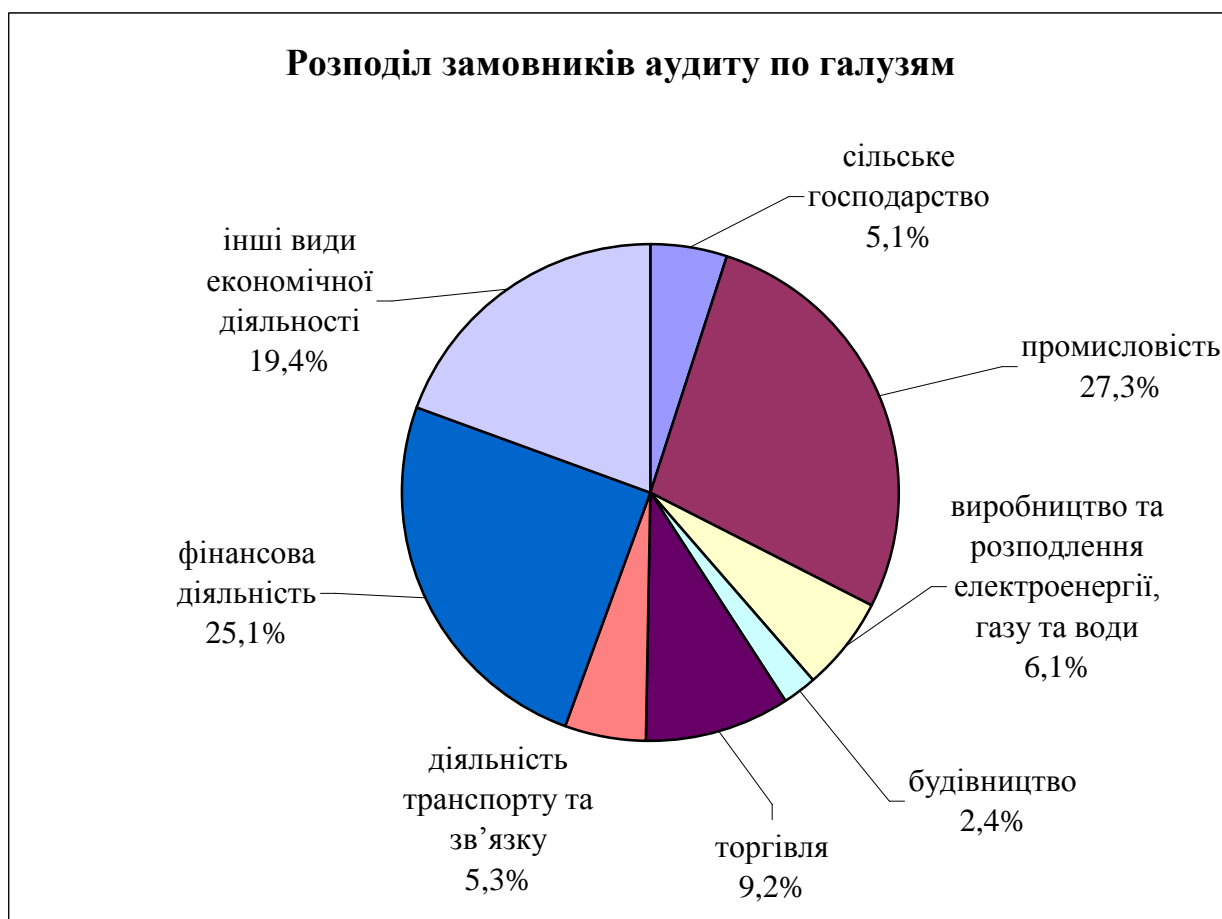
До інших професійних послуг відноситься ведення та відновлення бухгалтерського обліку, консультаційні послуги та представлення інтересів замовника з питань обліку, аудиту, оподаткування в державних органах, організаціях або в суді. Значну частину об'єму послуг займають консультаційні послуги (майже 24% від загального обсягу), і ця тенденція зберігається протягом останніх років.

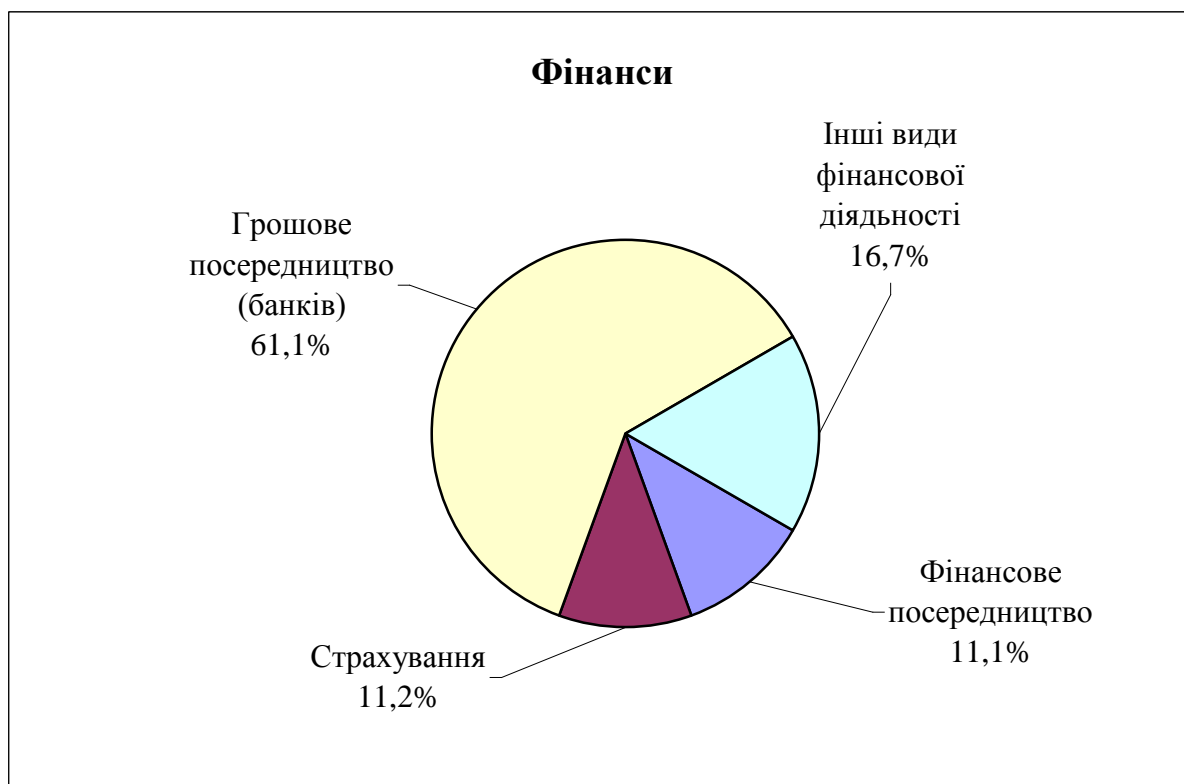
Табл.7

Інші професійні послуги

№ пп	Регіон	ведення бухгалтерського обліку	відновлення бухгалтерського обліку	консультаційні послуги	представлення інтересів в державних органах, організаціях або в суді	інші види аудиторських послуг
1	Київ	65 677,7	5 935,1	221 488,2	4 482,0	72 107,5
2	АР Крим	1 401,2	86,0	1 800,3	394,7	204,8
3	Севастополь	815,5	10,0	1 414,4	60,8	
4	Вінниця	752,1	117,8	1 518,1	391,7	331,1
5	Дніпропетровськ	5 492,0	218,9	7 454,5	205,4	1 190,2
6	Донецьк	2 948,6	475,5	6 983,8	207,7	896,2
7	Житомир	726,9	1,5	1 829,9	250,2	713,4
8	Запоріжжя	1 500,4	158,9	6 741,2	669,7	969,4
9	Івано-Франківськ	667,4	51,1	1 088,0	10,5	282,4
10	Кіровоград	157,9	7,5	254,2		35,6
11	Луганськ	1 312,3	32,9	1 716,6	3,7	40,0
12	Луцьк	203,0	21,0	1 145,8	6,0	95,0
13	Львів	3 856,7	153,0	7 723,0	510,4	500,8
14	Миколаїв	771,4	86,1	2 266,9	28,0	137,6
15	Одеса	2 419,8	179,7	7 868,7	319,0	674,4
16	Полтава	1 035,7	41,4	2 815,0	29,1	593,4
17	Рівне	535,8	6,0	1 309,0	103,9	372,7
18	Суми	688,7	343,0	2 546,4	189,4	16,8
19	Тернопіль	188,3	73,4	236,9		11,6
20	Ужгород	862,1	244,8	365,3	160,9	94,9
21	Харків	4 781,8	405,5	14 825,3	1 041,7	3 089,3
22	Херсон	672,0	7,0	2 790,9	673,8	87,9
23	Хмельницький	355,3	27,5	757,9	1,0	17,3
24	Черкаси	311,2	35,0	2 816,6	116,8	718,0
25	Чернівці	398,7		486,5		1 004,6
26	Чернігів	927,4	29,2	876,5	37,5	26,9
Всього по Україні		99 459,9	8 747,8	301 119,9	9 893,9	84 211,8

Дещо змінилась порівняно з 2008 роком структура замовників послуг з надання впевненості за видами економічної діяльності. Скоротилась частка промисловості (22,85% у 2008 році, 12,75 % у 2009 році), збільшилась частка замовників, які займаються фінансовою діяльністю (15,92% у 2008 році, 17,62% у 2009 році); виробництвом та розподіленням електроенергії, газу та води (0,79% у 2008 році, 2,40% у 2009 році). Кількість замовлень за іншими видами економічної діяльності у відсотковому відношенні не зазнала суттєвих змін і у 2009 році склала для сільського господарства – 290, торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 3 986, будівництва – 1 600, діяльності транспорту та зв'язку – 1231. Більш детально ця інформація розкрита у додатку 1.

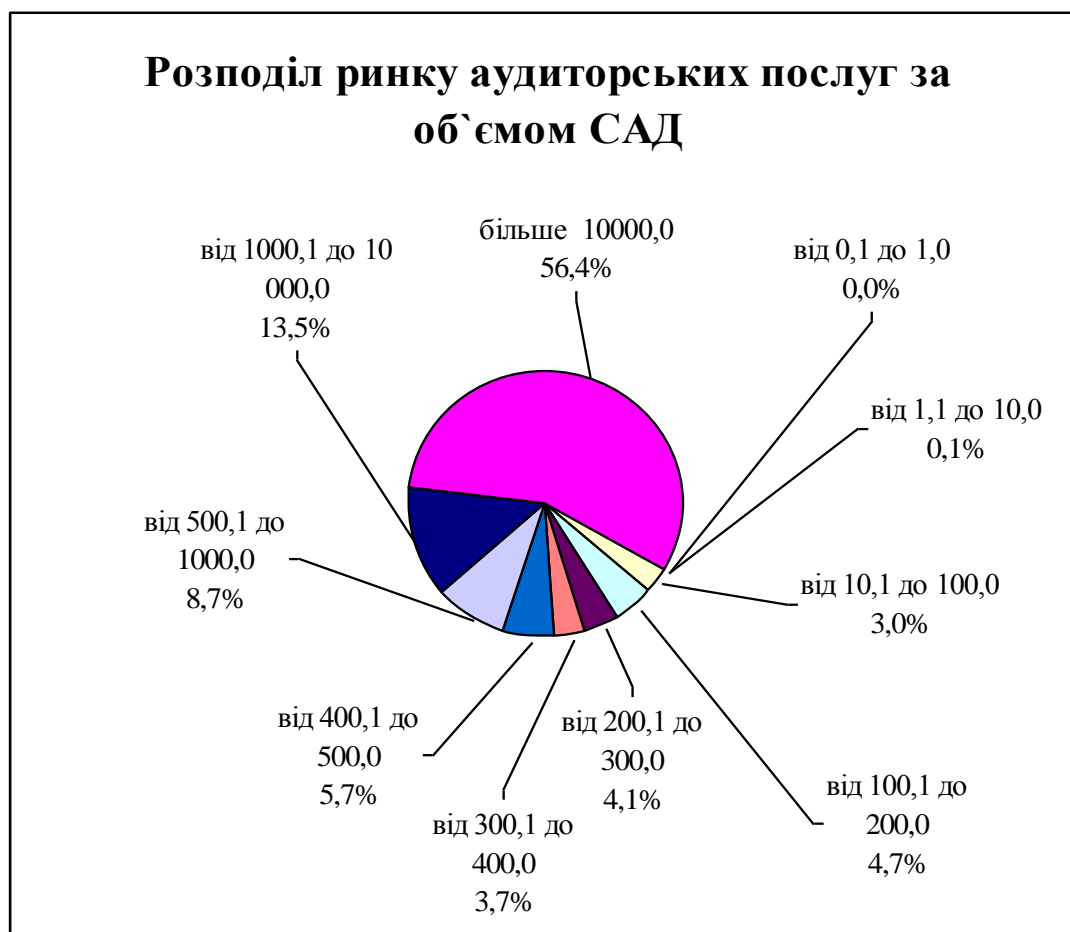
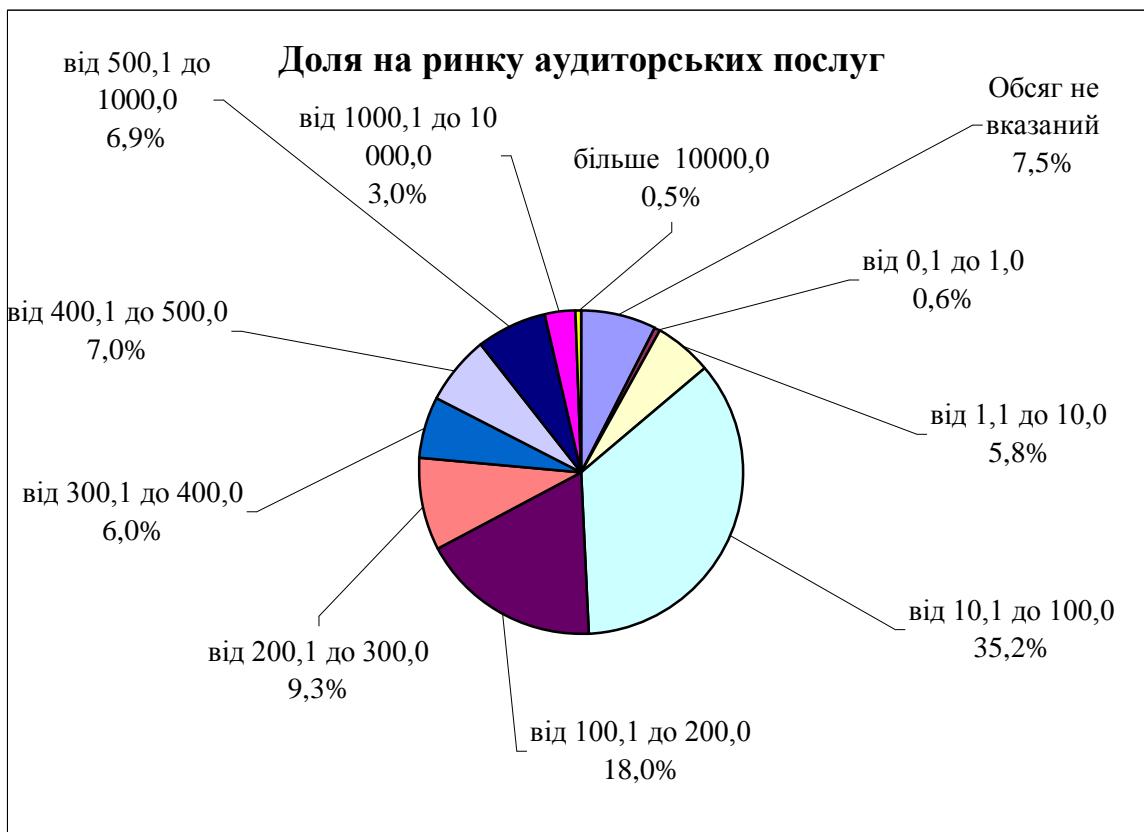

Структура замовників послуг з надання впевненості за організаційно-правовою формою суб'єктів господарювання наведена у додатку 2.

Значну частку серед аудиторських фірм (44,5%) складають фірми, фактичний обсяг наданих послуг який складає менше 100 тис. гривень на рік, серед фізичних осіб – суб'єктів аудиторської діяльності цей відсоток дорівнює 36,2. Майже 14% аудиторів, які зареєстровані як фізичні особи-підприємці, одержали дохід від 400 до 500 тис.грн., 18 – більше 500 тис.грн.

Лише 11 фірм в Україні за рік надають послуги кожна на суму понад 10 мільйонів гривень, 70 фірм – від 1 млн. грн. до 10 млн. грн., але їх доля у фактичному обсягу наданих послуг перевищує 70% від загального об'єму аудиторських послуг. 138 аудиторських фірм (9,3% від загальної кількості фірм) знаходяться у інтервалі від 500 тис. грн. до 1 млн.грн., їх сукупний дохід складає близько 100 млн.грн. (7,8%). Кількість суб'єктів аудиторської діяльності та їх частка в загальній кількості і в загальному обсягу доходів наведено в додатку 3.

Проблемні питання в організації роботи Аудиторської палати України.

1. На даному етапі залишаються невирішеними питання фінансового забезпечення оперативного контролю за якістю аудиторських послуг.

Передбачені Законом України „Про аудиторську діяльність” джерела фінансування діяльності АПУ плата за сертифікацію фізичних осіб на право зайняття аудиторською діяльністю та плата за включення до Реєстру не є стабільні і визначені в межах витрат на зазначені цілі. Для проведення перевірки усіх суб’єктів аудиторської діяльності потрібно як мінімум 11,0 млн.грн.

Вирішення питання можливе лише шляхом встановлення відрахування одного відсотка від доходу суб’єктів аудиторської діяльності.

2. Аудиторська палата України із-за відсутності власного приміщення змушена орендувати під офіс приміщення в Національній академії статистики, обліку і аудиту, яке віддалене від станцій метро, тролейбусних і автобусних маршрутів, що створює додаткові труднощі в організації засідань АПУ і її комісій та проведенні методологічно-інструктивної роботи з аудиторським загалом. Відсутність необхідного приміщення створює додаткові складності в укомплектуванні штату Комітету з контролю якості аудиторських послуг.

3. Назріла нагальна потреба у створенні науково-дослідного інституту з аудиту. Зараз підготовка нормативно-методологічних матеріалів з аудиту здійснюється (під великим тиском) на ініціативі окремих аудиторів, що не може гарантувати необхідно високий професіоналізм. Такі наукові установи функціонують майже в усіх передових країнах Європи. Вони забезпечують експертну оцінку усіх законопроектів з питань економіки, фінансів, оподаткування, а також готують науково обґрунтовані пропозиції з питань реформування економіки країни.

4. Законом України „Про аудиторську діяльність” джерелами фінансування діяльності АПУ (неприбуткової організації) визначені:

- плата за сертифікацію фізичних осіб на право зайняття аудиторською діяльністю
- плата за включення до Реєстру.

Органи податкової адміністрації України вимагають сплачувати з указаних сум податок на додану вартість. Аудиторська палата України не створює додану вартість, вона неприбуткова організація.

Зазначені проблемні питання потребують свого вирішення. Аудиторський загал розраховує на підтримку Кабінету Міністрів України і гарантує саму високу якість надання аудиторських послуг.

Структура замовників послуг з надання впевненості за видами економічної діяльності

Додаток 1

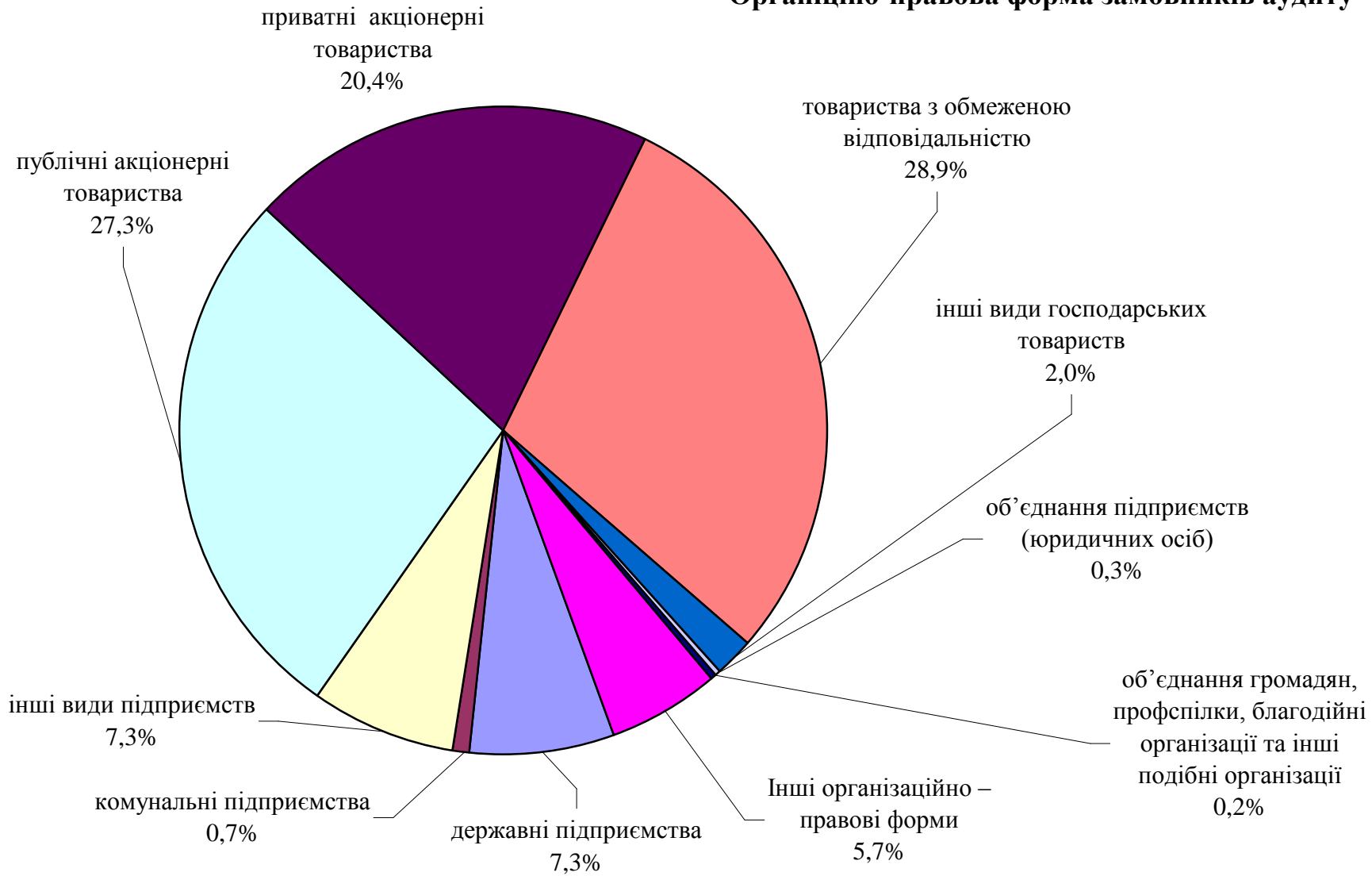
№ пп	Регіон	сільське господарство	промисловість	виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	будівництво	торгівля	діяльність транспорту та зв'язку	фінансова діяльність	інші види економічної діяльності
1	Київ	23 284,4	141 582,0	31 918,9	9 836,1	43 559,3	24 528,4	146 078,3	101 481,9
2	АР Крим	207,0	257,4	96,5	224,3	558,4	183,5	363,5	756,4
3	Севастополь	9,5	23,0	43,2	90,4	227,6	71,7	176,5	291,4
4	Вінниця	237,4	458,7		62,4	481,8	63,3	58,0	282,3
5	Дніпропетровськ	4 803,4	15 237,5	451,0	545,7	3 774,9	1 858,4	5 309,5	2 155,4
6	Донецьк	373,9	3 099,7	1 235,9	452,8	1 111,0	1 916,9	1 067,0	2 839,7
7	Житомир	135,7	444,6	75,7	215,3	78,0	65,8	7,4	185,5
8	Запоріжжя	356,2	1 326,7	1 854,3	348,6	971,9	238,2	1 018,3	1 995,9
9	Івано-Франківськ	22,2	58,1	137,6	163,3	216,3	35,5	177,2	352,7
10	Кіровоград	205,1	422,5	62,3	18,9	107,8	69,7	18,2	411,1
11	Луганськ	84,5	386,0	125,6	115,4	199,1	90,1	96,7	463,2
12	Луцьк	43,0	360,0	18,7	66,4	195,1	35,7	124,5	169,8
13	Львів	756,0	881,7	153,7	281,2	1 088,6	627,0	973,2	1 707,5
14	Миколаїв	94,7	172,6		201,8	159,9	69,5	58,3	360,2
15	Одеса	274,7	815,7	64,5	283,1	848,9	2 114,9	902,3	1 037,6
16	Полтава	137,0	440,8	343,4	115,8	362,6	370,4	104,5	455,3
17	Рівне	96,5	307,9	67,4	159,3	497,8	97,6	10,4	581,9
18	Суми	212,1	145,0	122,1	63,8	312,4	36,4	27,6	239,4
19	Тернопіль	15,2	167,7	51,0	53,4	75,6	57,8	252,1	216,4
20	Ужгород	36,7	122,8	122,7	306,0	116,1	57,4	58,7	376,8
21	Харків	529,9	4 620,9	1 439,8	885,5	2 375,4	576,3	1 712,0	4 908,5
22	Херсон	151,3	443,1	152,3	174,0	254,8	101,5	46,4	376,2
23	Хмельницький	94,2	664,3	67,5	140,8	197,3	69,7	98,7	409,2
24	Черкаси	84,4	558,6	71,4	45,9	272,4	49,8	59,5	594,3
25	Чернівці	27,6	136,5	39,0	131,9	250,5	40,4	66,4	252,6
26	Чернігів	112,2	250,3	135,2	154,1	266,0	120,0	124,4	380,3
Всього по Україні		32 384,8	173 384,1	38 849,7	15 136,2	58 559,5	33 545,9	158 989,6	123 281,5

Структура замовників послуг з надання впевненості за організаційно-правовою формою суб'єктів господарювання

Додаток 2

№ пп	Регіон	державні підприємства	комунальні підприємства	інші види підприємств	публічні акціонерні товариства	приватні акціонерні товариства	товариства з обмеженою відповідальністю	інші види господарських товариств	об'єднання підприємств (юридичних осіб)	об'єднання громадян, профспілки	Інші організаційно-правові форми
1	Київ	39 887,0	2 302,8	44 627,7	136 581,2	109 025,3	145 829,9	10 136,9	1 635,9	767,0	31 475,6
2	АР Крим	63,4	35,6	63,1	1 014,4	713,8	506,3	14,0	13,4	12,0	211,0
3	Севастополь	15,7	23,0	19,7	268,2	362,0	213,5	7,2		2,0	22,0
4	Вінниця	64,9	10,0	0,8	774,8	309,6	391,8	52,7		5,0	34,3
5	Дніпропетровськ	3 497,0	630,7	53,2	8 662,5	4 601,8	15 409,8	207,2	2,0	57,4	1 014,2
6	Донецьк	505,5	399,7	117,1	4 927,0	3 084,7	2 273,3	316,7		110,1	362,8
7	Житомир	89,0		7,8	612,0	166,9	94,1	41,4		8,8	188,0
8	Запоріжжя	622,1	94,0	103,0	4 316,4	1 338,4	1 214,8	144,1		55,3	222,0
9	Івано-Франківськ	20,0	12,2	5,0	603,3	157,1	348,9			5,0	11,4
10	Кіровоград	9,0	7,0	8,0	436,8	296,3	358,9	60,8			138,8
11	Луганськ	13,7	96,3	18,7	647,8	323,8	354,7	26,4		16,6	62,6
12	Луцьк	2,0	0,5	34,0	511,8	147,1	268,4	1,9		17,5	30,0
13	Львів	433,2		477,0	1 967,1	1 068,7	2 084,5	46,1		50,9	341,4
14	Миколаїв	20,0	19,0		416,0	321,4	230,4	30,1		13,5	66,6
15	Одеса	154,4	105,0	128,1	1 634,8	1 225,7	2 592,1	56,7	0,2	54,0	390,7
16	Полтава	170,8	35,5	13,5	1 036,1	434,9	393,9	29,6	14,0	121,8	79,7
17	Рівне	38,0	16,7	13,2	699,4	338,6	440,5	85,1	4,5	79,3	103,5
18	Суми	47,1	18,0	12,2	554,1	248,6	205,4	14,6		3,5	55,3
19	Тернопіль	32,0	10,6	9,2	382,2	87,6	140,6	13,5		2,5	211,0
20	Ужгород	141,4		112,3	359,6	160,6	279,8	1,0		39,9	102,6
21	Харків	199,5	518,5	74,9	3 424,6	2 755,0	8 567,3	1 242,3	31,1	24,0	211,1
22	Херсон	4,5	38,8	11,4	703,8	415,5	175,2	12,0			338,4
23	Хмельницький	39,5	44,5	39,9	728,4	422,1	398,9	20,0	15,0	12,0	21,4
24	Черкаси	70,8	29,0	84,4	767,7	305,9	259,4	88,3		15,5	115,3
25	Чернівці	9,5			415,8	231,2	239,5	4,5		6,2	38,2
26	Чернігів	3,6	31,6	5,8	769,6	518,5	122,3	36,8	6,7	18,6	29,0
	Всього по Україні	46 153,6	4 479,0	46 040,0	173 215,4	129 061,1	183 394,2	12 689,9	1 722,8	1 498,4	35 876,9

Органіціно-правова форма замовників аудиту

Розподіл ринку аудиторських послуг за загальним обсягом наданих послуг

Додаток 3

№ пп	Інтервал вибірки аудиторських фірм (аудиторів) за загальним обсягом, тис.грн.	2008 рік				2009 рік				2009 до 2008,%			
		Кількість суб'єктів	Загальний обсяг наданих послуг, тис.грн	Частка на ринку за обсягом	Частка в загальній кількості суб'єктів	Кількість суб'єктів	Загальний обсяг наданих послуг, тис.грн	Частка на ринку за обсягом	Частка в загальній кількості суб'єктів	Кількість суб'єктів	Загальний обсяг наданих послуг, тис.грн	Частка на ринку за обсягом	Частка в загальній кількості суб'єктів
1	Обсяг не вказаний	145			6,29	171			7,53	117,93			119,75
2	від 0,1 до 1,0	13	8,8	0,00	0,56	14	8,7	0,00	0,62	107,69	98,86	86,24	109,35
3	від 1,1 до 10,0	153	882,6	0,08	6,63	132	677,0	0,05	5,81	86,27	76,71	66,91	87,60
4	від 10,1 до 100,0	809	39 491,6	3,54	35,07	800	38 660,4	3,02	35,21	98,89	97,90	85,40	100,41
5	від 100,1 до 200,0	415	59 993,4	5,37	17,99	409	60 277,4	4,71	18,00	98,55	100,47	87,65	100,07
6	від 200,1 до 300,0	241	59 607,9	5,34	10,45	212	52 820,8	4,13	9,33	87,97	88,61	77,30	89,32
7	від 300,1 до 400,0	130	45 242,3	4,05	5,64	137	47 939,6	3,74	6,03	105,38	105,96	92,43	107,01
8	від 400,1 до 500,0	173	79 045,7	7,08	7,50	160	73 487,7	5,74	7,04	92,49	92,97	81,10	93,91
9	від 500,1 до 1000,0	156	110 329,0	9,88	6,76	157	110 848,4	8,66	6,91	100,64	100,47	87,64	102,19
10	від 1000,1 до 10 000,0	63	168 730,1	15,11	2,73	69	173 246,2	13,53	3,04	109,52	102,68	89,57	111,21
11	більше 10000,0	9	553 414,4	49,56	0,39	11	722 222,6	56,42	0,48	122,22	130,50	113,84	124,11
Всього по Україні		2307	1 116 745,8	100,00	100,00	2272	1 280 188,8	100,00	100,00	98,48	114,64	100,00	100,00